

Apartheidudvalget anmodedes om til 26. samling at rapportere om medlemsstaternes efterlevn af operative paragraf 5 i den under 24. samling vedtagne resolution 2606 B (som ligeledes indeholder sanktionslignende økonomiske foranstaltninger). Generalsekretæren anmodedes om i 1971 at sammenkalde et fællesmøde mellem apartheidudvalget, koloniudvalget og Namibiarådet. Endvidere bekræftede resolutionen det sydafrikanske folks ret til med alle til rådighed stående midler at udrydde apartheid og raceadskillelse.

Under delafstemning i specialudvalget vedtoges operative paragraf 3, som fordømmer oprettelsen af „Bantustans“ med 88 for, 1 imod (Portugal), 8 afstod (Australien, Belgien, Brasilien, Frankrig, Italien, Holland, Storbritannien, Malawi). Operative paragraf 11 vedrørende det ovennævnte fællesmøde vedtoges med 86 for, 1 imod (Portugal), 11 afstod (ovennævnte — bortset fra Belgien — samt USA, Canada, Spanien og Venezuela). Helheden vedtoges derefter med 76 for, 5 imod (Australien, Frankrig, Portugal, Storbritannien og USA), 17 afstod (herunder alle nordiske, Canada, Holland og New Zealand).

Sverige afgav på de nordiske landes vegne en i fællesskab udarbejdet stemmeforklaring (bilag 9), hvori man fremhævede det uheldige i at instruere medlemslandene om sanktionslignende foranstaltninger. Sådanne foranstaltninger kræver, for at være effektive, bindende beslutninger som imidlertid kun kan vedtages af sikkerhedsrådet. Endvidere tog man afstand fra godkendelse af anvendelse af vold. Endelig pegede man på, at de nordiske regeringer ikke har forfatningsmæssigt grundlag for at påvirke sportsorganisationer.

Under delafstemning i plenarforsamlingen, der behandlede sagen den 8. december 1970, vedtoges operative paragraf 3 med 100 for, 2 imod, 9 afstod (Australien, Belgien, Brasilien, Frankrig, Italien, Luxembourg, Holland, Nicaragua, Storbritannien). Helheden vedtoges med 91 for, 6 imod (de samme som i udvalget, samt Sydafrika), 16 afstod (de nordiske lande, Østrig, Belgien, Canada, Italien, Japan, Luxembourg, Holland, New Zealand, Spanien, Argentina, Botswana, Malawi). (Res. 2671 F. (XXV)).

7. Apartheid og folkeretten.

Dette resolutionsforslag var inspireret af præsident Kaundas indlæg under generalforsamlingens jubilæumsdebat, hvori han bl. a. slog til lyd for oprettelsen af en international domstol til behandling af klager vedrørende krænkelse af menneskerettigheder. Forslagets præambulære afdeling betegnede apartheid som en fornægtelse af FN-pagten og en forbrydelse mod menneskeheden og tog notits af det ovennævnte forslag. I den operative del anmodedes apartheidudvalget om at foranstalte en ekspertundersøgelse af forholdet mellem apartheid og folkeretten, samt om at rapportere herom til næste samling.

Forslaget, der forekom utilstrækkeligt forberedt, blev trukket tilbage og kom ikke til afstemning.

8. Suspension.

Den afro-asiatiske gruppe havde udarbejdet et resolutionsforslag vedrørende *suspension* af Sydafrikas medlemsskab af FN i medfør af pagtens art 5. Forslagsstillerne afventede imidlertid udfaldet af spørgsmålet i generalforsamlingen vedrørende prøvelse af fuldmagter (jfr. herom side 38), og forslaget blev derefter ikke fremlagt.

IV. Forvaltningsfonden.

Som et led i specialudvalgets behandling af apartheidsspørgsmålet indgik som i tidligere år spørgsmålet om FN's forvaltningsfond for Sydafrika. I en beretning fra generalsekretæren blev det oplyst, at forvaltningsfonden siden 17. oktober 1969 har modtaget ialt 218.232 dollars fra 21 medlemslande. Af dette beløb stammede 70 pct. fra de nordiske lande. Yderligere 3 medlemslande havde givet tilsagn om bidrag på ialt 20.000 dollars. Den særlige fonds-komite har i samme periode uddelt bidrag på ialt 216.000 dollars til personer, der står anklaget i henhold til den sydafrikanske undertrykkelseslovgivning samt til deres pårørende, og til flygtninge fra Sydafrika. I fonds-komiteens beretning understregedes det fortsatte behov for bidrag.

Nigerias ambassadør, der fungerer som formand for fonds-komiteen, appellerede i sin forelæggelsestale for specialudvalget direkte til Frankrig, Storbritannien, USA og